

druga jelka, 105 let slara, ktera je blizo une stala; pred več leti pa jo je veter poderl in na uno naslonil takole ✂. Ko so jo gojzdnarji pred 5 leti posekali in jo domú vzeti hotli, je bila z uno tako zarašena, da je niso mogli odtergati in jo tedaj pustili viseti. Pa ne le lepo zelena in sočna je ta jelka, čeravno brez korenine v zraku visi z uno zarašena, temuč raste tudi; lansko leto je pognala za 2 pavca. Menda bi kaj tacega ne verjel, kdor ni vidil, pa je čista resnica, ktere se vsak lahko prepriča s svojimi očmi.

Iz štajarskih slovenskih Goríc 8. maja. Če nikoli, so gotovo letos naše slovenske Goríce kazale, da jih ne imenujemo zastonj „venec Štajarske“. Kakor v raji se je letos vse lepo in krasno nastavilo, in očitno je lil božji blagoslov z nebes na trud pridnega kmetovavca, kteremu je serce veselja poskakovalo, ko je prišel na polje in vidil lepo in že precej veliko setev, zibajočo se sem ter tje. Al 20. aprila popoldne se pripodijo hipoma černe debele megle in hudo nevihto pripeljejo. Okoli šestih zvečer je toča razsajati jela, da je bilo strah in groza; jokaje je ljudstvo roke sklevalo in v izbe bežalo. Še drugega dne je bilo sem ter tje na kupe ledú. Zadela je ta nesreča okoli 20 majhnih krajín in se vlekla od Št. Ilja čez Jarenino, Št. Jakopa, Št. Jurja in še dalje doli. Nesreča je tem večja, ker je v teh krajih že nekoliko let sem vsako leto toča bila. Menda da so ti kraji že takošni, da se toča ložeje nareja in bitedaj, ako smem kaj svetovati, svetoval: naj bi gospodarji v slovenskih Goricah, ktere skoz nobeno leto brez toče niso, zavarovali (asekurirali) svoje polja in vinograde, kakor svoje hiše zavarujejo; saj so tudi za to društva *). Oroslav P.

Novičar iz raznih krajev.

Po postavi od leta 1851 so bile le nektere sôbe v farovžih in stanovališčih višje duhovšine vsih od deržave priznanih vér vojaškega vkvartiranja proste; cesarski sklep od 5. dnéva t. m. pa zapoveduje, da vprihodnje so vse te stanovanja vkvartiranja popolnoma proste; le če se ima vojašk duhoven ravno tiste vére vkvartirati, se mu ima stavovanje ondi dati; — če pa ima duhovnik kje svojo lastnino in svojo hišo, v kateri ne stanuje, se vé da ne veljá ta oprostitev. — Na predlog c. k. ministerstva dnarstva so presvitli cesar povišali plačo dvema učiteljema, ktera jo vživata iz dnarnice cesarskega rudnika, vprihodnje pa ministerstvu dovoljenje dali, da jo smé samo povišati, ako to za potrebno spozna. Mili ta ukaz je takim učiteljem, kteri se plačujejo iz kakega takega zaklada in so boljše plače potrebni, očitno kazálo, naj se s prošnjo obernejo do sl. ministerstva dnarstva. — Višja sodnija je razsodila, da od tistega, kteri je kako po sodniški eksekucii prodano posestvo kupil, se nikoli več kakor k večem za 3 leta na dolgu zaostali davki terjati morejo; če je stareji davkini dolg na posestvu in ni bil poplačan preden se je posestvo na kant djalo, se ima iztirjati od poprejšnega gospodarja. — Iz Dunaja se piše, da ministerstvo se še zmiraj posvetuje o novi postavi za obertnike in rokodelce, ker mu je mnogo

*) Da bi pač gospodje, kteri od te asekuracije kaj več vejo, kakor jez, tako dobri bili in to v „Novicah“ razložili in svetovali.

Pis.

O tej zadevi vémo za gotovo povedati, da teržaška asekuracija pod imenom „Azienda assicuratrice“ je pred nekterimi leti osnovala vzajemno zavarovavnico poljskih pridelkov zoper škodo toče (glej „Novice“ 1848. 3. list) za avstrijsko nadvojvodino, za štajarsko, koroško in krajnsko. Ker pa je tako malo posestnikov v to asekuracijo se zapisevalo, da poškodovanim ni môgla nazadnje več kot 27 fl. za 100 fl. poverniti, je nehala ta asekuracija, tako, da gospodarji imenovanih dežel se sedaj nikjer zastran toče zavarovati ne morejo. Tako vsaka dobra naprava konec vzame, ako ne najde dostojne podpore. Žalostno je to, da v omenjenih deželah je taka zanikernost memo družih, postavimo, Marske, in Česke, kjer se gospodarji tako marljivo zavarujejo proti toči in ognju.

Vred.

nasprotnih predlogov došlo, vendar se stanovitno derži svobodnega pravila. — Ogerska dežela bo kmali drugač obdelana, če bo nakupovanje zemljiš delj časa takošno, kakoršno je sedaj; v požunskem časniku „Pressb. Ztg.“ beremo, da se išejo zemljišča za 60.000, 100.000, 150.000, 500.000 fl., in eno celó (ki pa mora večidel polje biti) za 2 do 3 milijone, berž ko ne za novo naselitev. — Iz Livorne na Laškem se piše od 11. t. m., da zimsko vreme, ki je ondi vnovič nastopilo, ni polju sicer nič, toliko več pa sadju škodovalo in mnogo svilodov (židnih červi) pokončalo; na deteljših se kaže čedalje več plesnine, na tertipar še nič. — Strašna nesreča se je zgodila v Nikloviču na Marskem: 28 let stara pekinja, ki se je že nekaj časa pomalem mešala, je 3. dan t. m., ko ni bilo moža domá, svoja dva otročiča, ki sta se na dvoru igrala, s sekiro pobila, in pa pesternjo njuno; potem je letela iz hiše in na ulicah vasi pobije še 3 otroke in pa staro ženico, ki je otrokom na pomoč pritekla, — tako je v enem hipu ležalo 7 merličev. Kaže nam ta strašna prigodba, kako potreba je čuti nad takimi ljudmi, ki se mešati začno, da se odverne grozna nesreča. — V Deseregi (v Sardinii) se je pa te dni pripetila tudi strašna nesreča: poderl se je turn in pa farovž tikoma njega; 80 let starega fajmoštra in 65 staro kuharico so mrtva iz razvalín izkopali. — S politikom pridemo danes na zadnje, ker ni veliko novega povedati. V spomin sklenjenega mirú je kraljica angležka pomilostila vse zavolj političnih hudodelstev zaperte. Začeli so govoriti od zboru vsih evropejskih vladarjev, ki, v dopolnjenje pariškega zboru, ima biti mesca julija v Berlinu. „Čas“ pravi, da se Rusi pripravljajo na vojsko zoper kavkaške ljudstva. Teržaški časnik „Tr. Ztg.“ našteva v poslednjem listu grozovitosti, ktere Turki dopernašajo zoper kristijane in njih cerkve v Magnezii, Manisi, Dugurdli, Baidyru, Tirhu, Hujudju, Nazli, Aidinu, Karaburnu in v družih krajih. Če ne bo sultan drugač stopil na noge, bo po novem Hat-Humajumom kristijanom podeljena ravnopravnost njim naj večja nadloga.

Hudobni sin.

Serbska národna. Vuk I., 204, 123.

Rodí majka spored devet sinov,
Izrodí jih pa postane vdova,
Odgojila vse je vdova majka
S preslico in pridno svojo roko,
Odgojila, osem izženila.
Ko ženila pa je devetega,
On odganja majko v černo goro:
„Spravi, majka, se v zeléno goro,
Prišli bodo k meni sem svatovi,
Studila se bodeš ti svatovom,
Ker si zlo že stara kermežljava;
Spravi, majka, se v zeléno goro,
E da bi te kaka zver požerla!“
V goro majka s palico odide,
In med potjo grozne solze toči.
Srečata jo potnika dva mlada:
„Oj, za Boga, sirotica stara!
Kje si tako rano vstala, majka!
Rano vstala, da ti bereš bilje?“
Majka joka, reči nič ne more;
Joka, komaj tole beseduje:
„Sem rodila devet milih sinov,
Devet sinov, spored devet sinov,
Izrodila in postala vdova,
Odgojila vse sem vdova majka
S preslico in pridno svojo roko,
Odgojila, osem izženila;
Ko ženila pa sem devetega,
On odganja mene v černo goro,
Da požerla kaka zver bi mene.“ —
Pravita ji popotnika dva mlada:
„Verni se na dom, sirota stara,
Da ti vidiš devet svojih sinov.“
Kadar majka se na dom poverne,
Devet sinov bilo devet kamnov,
Devet mašic devet kač strupenih,
Pa se kače vijejo po kamnih.

C.